ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 01/അധ്യായഃ 15

< ദേവീഭാഗവതപുരാണമ് | സ്കന്ധഃ 01

ശുകവൈരാഗ്യവർണ്ണനമ്

നാഹം ഗൃഹം കരിഷ്യാമി ദുഃഖദം സർവദാ പിതഃ .

വാഗുരാസദൃശം നിത്യം ബന്ധനം സർവദേഹിനാമ് .. 1 ..

ധനചിന്താതുരാണാം ഹി ക്വ സുഖം താത ദൃശ്യതേ .

സ്വജനൈഃ ഖലു പീഡ്യന്തേ നിർധനാ ലോലുപാ ജനാഃ .. 2 ..

ഇന്ദ്രോഽപി ന സുഖീ താദൃഗ്യാദൃശോ ഭിക്ഷുനിഃസ്പൃഹഃ .

കോഽന്യഃ സ്യാദിഹ സംസാരേ ത്രിലോകീവിഭവേ സതി .. 3 ..

തപന്തം താപസം ദൃഷ്ട്വാ മഘവാ ദുഃഖിതോഽഭവത് .

വിഘ്നാൻബഹുവിധാനസ്യ കരോതി ച ദിവസ്പതിഃ .. 4 ..

ബ്രഹ്മാപി ന സുഖീ വിഷ്ണുർലക്ഷ്മീം പ്രാപ്യ മനോരമാമ് .

ഖേദം പ്രാപ്നോതി സതതം സംഗ്രാമൈരസുരൈഃ സഹ .. 5 ..

കരോതി വിപുലാന്യത്നാംസ്തപശ്ചരതി ദുശ്ചരമ് .

രമാപതിരപി ശ്രീമാൻകസ്യാസ്തി വിപുലം സുഖമ് .. 6 ..

ശങ്കരോഽപി സദാ ദുഃഖീ ഭവത്യേവ ച വേദ്മ്യഹമ് .

തപശ്ചര്യാം പ്രകുർവാണോ ദൈത്യയുദ്ധകരഃ സദാ .. 7 ..

കദാചിന്ന സുഖീ ശേതേ ധനവാനപി ലോലുപഃ .

നിർധനസ്തു കഥം താത സുഖം പ്രാപ്നോതി മാനവഃ .. 8 ..

ജാനന്നപി മഹാഭാഗ പുത്രം വാ വീര്യസമ്ഭവമ് .

നിയോക്ഷ്യസി മഹാഘോരേ സംസാരേ ദുഃഖദേ സദാ .. 9 ..

ജന്മദുഃഖം ജരാദുഃഖം ദുഃഖം ച മരണേ തഥാ .

ഗർഭവാസേ പുനർദുഃഖം വിഷ്ഠാമൂത്രമയേ പിതഃ .. 10 ..

തസ്മാദതിശയം ദുഃഖം തൃഷ്ണാലോഭസമുദ്ഭവമ് .

യാഞ്ചായാം പരമം ദുഃഖം മരണാദപി മാനദ .. 11 ..

പ്രതിഗ്രഹധനാ വിപ്രാ ന ബുദ്ധിബലജീവനാഃ .

പരാശാ പരമം ദുഃഖം മരണം ച ദിനേ ദിനേ .. 12 ..

പഠിത്വാ സകലാൻ വേദാഞ്ഛാസ്ത്രാണി ച സമന്തതഃ .

ഗത്വാ ച ധനിനാം കാര്യാ സ്തുതിഃ സർവാത്മനാ ബുധൈഃ .. 13 ..

ഏകോദരസ്യ കാ ചിന്താ പത്രമൂലഫലാദിഭിഃ .

യേനകേനാപ്യുപായേന സന്തുഷ്ട്യാ ച പ്രപൂര്യതേ .. 14 ..

ഭാര്യാ പുത്രാസ്തഥാ പൗത്രാഃ കുടുമ്ബേ വിപുലേ സതി .

പൂരണാർഥം മഹദ്ദുഃഖം ക്വ സുഖം പിതരദ്ഭുതമ് .. 15 ..

യോഗശാസ്ത്രം വദ മമ ജ്ഞാനശാസ്ത്രം സുഖാകരമ് .

കർമകാണ്ഡേഽഖിലേ താത ന രമേഽഹം കദാചന .. 16 ..

വദ കർമക്ഷയോപായം പ്രാരബ്ധം സഞ്ചിതം തഥാ .

വർതമാനം യഥാ നശ്യേത് ത്രിവിധം കർമമൂലജമ് .. 17 ..

ജലൂകേവ സദാ നാരീ രുധിരം പിബതീതി വൈ .

മൂർഖസ്തു ന വിജാനാതി മോഹിതോ ഭാവചേഷ്ടിതൈഃ .. 18 ..

ഭോഗൈർവീര്യം ധനം പൂർണം മനഃ കുടിലഭാഷണൈഃ .

കാന്താ ഹരതി സർവസ്വം കഃ സ്തേനസ്താദൃശോഽപരഃ .. 19 ..

നിദ്രാസുഖവിനാശാർഥം മൂർഖസ്തു ദാരസംഗ്രഹമ് .

കരോതി വഞ്ചിതോ ധാത്രാ ദുഃഖായ ന സുഖായ ച .. 20 ..

സൂത ഉവാച

ഏവംവിധാനി വാക്യാനി ശ്രുത്വാ വ്യാസഃ ശുകസ്യ ച .

സമ്പ്രാപ മഹതീം ചിന്താം കിം കരോമീത്യസംശയമ് .. 21 ..

തസ്യ സുസ്രുവുരശ്രൂണി ലോചനാദുഃഖജാനി ച .

വേപഥുശ്ച ശരീരേഽഭൂദ്ഗ്ലാനിം പ്രാപ മനസ്തഥാ .. 22 ..

ശോചന്തം പിതരം ദൃഷ്ട്വാ ദീനം ശോകപരിപ്ലുതമ് .

ഉവാച പിതരം വ്യാസം വിസ്മയോത്ഫുല്ലലോചനഃ .. 23 ..

അഹോ മായാബലം ചോഗ്രം യന്മോഹയതി പണ്ഡിതമ് .

വേദാന്തസ്യ ച കർതാരം സർവജ്ഞം വേദസമ്മിതമ് .. 24 ..

ന ജാനേ കാ ച സാ മായാ കിംസ്വിത്സാതീവ ദുഷ്കരാ .

യാ മോഹയതി വിദ്വാംസം വ്യാസം സത്യവതീസുതമ് .. 25 ..

പുരാണാനാം ച വക്താ ച നിർമാതാ ഭാരതസ്യ ച .

വിഭാഗകർതാ വേദാനാം സോഽപി മോഹമുപാഗതഃ .. 26 ..

താം യാമി ശരണം ദേവീം യാ മോഹയതി വൈ ജഗത് .

ബ്രഹ്മവിഷ്ണുഹരാദീംശ്ച കഥാന്യേഷാം ച കീദൃശീ .. 27 ..

കോഽപ്യസ്തി ത്രിഷു ലോകേഷു യോ ന മുഹ്യതി മായയാ .

യന്മോഹം ഗമിതാഃ പൂർവേ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുഹരാദയഃ .. 28 ..

അഹോ ബലമഹോ വീര്യം ദേവ്യാ ഖലു വിനിർമിതമ് .

മായയൈവ വശം നീതഃ സർവജ്ഞ ഈശ്വരഃ പ്രഭുഃ .. 29 ..

വിഷ്ണ്വംശസമ്ഭവോ വ്യാസ ഇതി പൗരാണികാ ജഗുഃ .

സോഽപി മോഹാർണവേ മഗ്നോ ഭഗ്നപോതോ വണിഗ്യഥാ .. 30 ..

അശ്രുപാതം കരോത്യദ്യ വിവശഃ പ്രാകൃതോ യഥാ .

അഹോ മായാബലം ചൈതദ്ദുസ്ത്യജം പണ്ഡിതൈരപി .. 31 ..

കോഽയം കോഽഹം കഥം ചേഹ കീദൃശോഽയം ഭ്രമഃ കില .

പഞ്ചഭൂതാത്മകേ ദേഹേ പിതാപുത്രേതി വാസനാ .. 32 ..

ബലിഷ്ഠാ ഖലു മായേയം മായിനാമപി മോഹിനീ .

യയാഭിഭൂതഃ കൃഷ്ണോഽപി കരോതി രോദനം ദ്വിജഃ .. 33 ..

സൂത ഉവാച

താം നത്വാ മനസാ ദേവീം സർവകാരണകാരണാമ് .

ജനനീം സർവദേവാനാം ബ്രഹ്മാദീനാം തഥേശ്വരീമ് .. 34 ..

പിതരം പ്രാഹ ദീനം തം ശോകാർണവപരിപ്ലുതമ് .

അരണീസമ്ഭവോ വ്യാസം ഹേതുമദ്വചനം ശുഭമ് .. 35 ..

പാരാശര്യ മഹാഭാഗ സർവേഷാം ബോധദഃ സ്വയമ് .

കിം ശോകം കുരുഷേ സ്വാമിന്യഥാജ്ഞഃ പ്രാകൃതോ നരഃ .. 36 ..

അദ്യാഹം തവ പുത്രോഽസ്മി ന ജാനേ പൂർവജന്മനി .

കോഽഹം കസ്ത്വം മഹാഭാഗ വിഭ്രമോഽയം മഹാത്മനി .. 37 ..

കുരു ധൈര്യം പ്രബുധ്യസ്വ മാ വിഷാദേ മനഃ കൃഥാഃ .

മോഹജാലമിമം മത്വാ മുഞ്ച ശോകം മഹാമതേ .. 38 ..

ക്ഷുധാനിവൃത്തിർഭക്ഷ്യേണ ന പുത്രദർശനേന ച .

പിപാസാ ജലപാനേന യാതി നൈവാത്മജേക്ഷണാത് .. 39 ..

ഘ്രാണം സുഖം സുഗന്ധേന കർണജം ശ്രവണേന ച .

സ്ത്രീസുഖം തു സ്ത്രിയാ നൂനം പുത്രോഽഹം കിം കരോമി തേ .. 40 ..

അജീഗർതേന പുത്രോഽപി ഹരിശ്ചന്ദ്രായ ഭൂഭുജേ .

പശുകാമായ യജ്ഞാർഥേ ദത്തോ മൗല്യേന സർവഥാ .. 41 ..

സുഖാനാം സാധനം ദ്രവ്യം ധനാത്സുഖസമുച്ചയഃ .

ധനമർജയ ലോഭശ്ചേത്പുത്രോഽഹം കിം കരോമ്യഹമ് .. 42 ..

മാം പ്രബോധയ ബുദ്ധ്യാ ത്വം ദൈവജ്ഞോഽസി മഹാമതേ .

യഥാ മുച്യേയമത്യന്തം ഗർഭവാസഭയാന്മുനേ .. 43 ..

ദുർലഭം മാനുഷം ജന്മ കർമഭൂമാവിഹാനഘ .

തത്രാപി ബ്രാഹ്മണത്വം വൈ ദുർലഭം ചോത്തമേ കുലേ .. 44 ..

ബദ്ധോഽഹമിതി മേ ബുദ്ധിർനാപസർപതി ചിത്തതഃ .

സംസാരവാസനാജാലേ നിവിഷ്ടാ വൃദ്ധിഗാമിനീ .. 45 ..

സൂത ഉവാച

ഇത്യുക്തസ്തു തദാ വ്യാസഃ പുത്രേണാമിതബുദ്ധിനാ .

പ്രത്യുവാച ശുകം ശാന്തം ചതുർഥാശ്രമമാനസമ് .. 46 ..

വ്യാസ ഉവാച

പഠ പുത്ര മഹാഭാഗ മയാ ഭാഗവതം കൃതമ് .

ശുഭം ന ചാതിവിസ്തീർണം പുരാണം ബ്രഹ്മസമ്മിതമ് .. 47 ..

സ്കന്ധാ ദ്വാദശ തത്രൈവ പഞ്ചലക്ഷണസംയുതമ് .

സർവേഷാം ച പുരാണാനാം ഭൂഷണം മമ സമ്മതമ് .. 48 ..

സദസജ്ജ്ഞാനവിജ്ഞാനം ശ്രുതമാത്രേണ ജായതേ .

യേന ഭാഗവതേനേഹ തത്പഠ ത്വം മഹാമതേ .. 49 ..

വടപത്രശയാനായ വിഷ്ണവേ ബാലരൂപിണേ .

കേനാസ്മി ബാലഭാവേന നിർമിതോഽഹം ചിദാത്മനാ .. 50 ..

കിമർഥം കേന ദ്രവ്യേണ കഥം ജാനാമി ചാഖിലമ് .

ഇത്യേവം ചിന്ത്യമാനായ മുകുന്ദായ മഹാത്മനേ .. 51 ..

ശ്ലോകാർധേന തയാ പ്രോക്തം ഭഗവത്യാഖിലാർഥദമ് .

സർവം ഖല്വിദമേവാഹം നാന്യദസ്തി സനാതനമ് .. 52 ..

തദ്വചോ വിഷ്ണുനാ പൂർവം സംവിജ്ഞാതം മനസ്യപി .

കേനോക്താ വാഗിയം സത്യാ ചിന്തയാമാസ ചേതസാ .. 53 ..

കഥം വേദ്മി പ്രവക്താരം സ്ത്രീപുംസൗ വാ നപുംസകമ് .

ഇതി ചിന്താപ്രപന്നേന ധൃതം ഭാഗവതം ഹൃദി .. 54 ..

പുനഃ പുനഃ കൃതോച്ചാരസ്തസ്മിനേവാസ്തചേതസാ .

വടപത്രേ ശയാനഃ സന്നഭൂച്ചിന്താസമന്വിതഃ .. 55 ..

തദാ ശാന്താ ഭഗവതീ പ്രാദുരാസ ചതുർഭുജാ .

ശങ്ഖചക്രഗദാപദ്മവരായുധധരാ ശിവാ .. 56 ..

ദിവ്യാമ്ബരധരാ ദേവീ ദിവ്യഭൂഷണഭൂഷിതാ .

സംയുതാ സദൃശീഭിശ്ച സഖീഭിഃ സ്വവിഭൂതിഭിഃ .. 57 ..

പ്രാദുർബഭൂവ തസ്യാഗ്രേ വിഷ്ണോരമിതതേജസഃ .

മന്ദഹാസ്യം പ്രയുഞ്ജാനാ മഹാലക്ഷ്മീഃ ശുഭാനനാ .. 58 ..

സൂത ഉവാച

താം തഥാ സംസ്ഥിതാം ദൃഷ്ട്വാ ഹൃദയേ കമലേക്ഷണഃ .

വിസ്മിതഃ സലിലേ തസ്മിന്നിരാധാരാ മനോരമാമ് .. 59 ..

രതിർഭൂതിസ്തഥാ ബുദ്ധിർമതിഃ കീർതിഃ സ്മൃതിർധ്യുതിഃ .

ശ്രദ്ധാ മേധാ സ്വധാ സ്വാഹാ ക്ഷുധാ നിദ്രാ ദയാ ഗതിഃ .. 60 ..

തുഷ്ടിഃ പുഷ്ടിഃ ക്ഷമാ ലജ്ജാ ജൃമ്ഭാ തന്ദ്രാ ച ശക്തയഃ .

സംസ്ഥിതാഃ സർവതഃ പാർശ്വേ മഹാദേവ്യാഃ പൃഥക്പൃഥക് .. 61 ..

വരായുധധരാഃ സർവാ നാനാഭൂഷണഭൂഷിതാഃ .

മന്ദാരമാലാകുലിതാ മുക്താഹാരവിരാജിതാഃ .. 62 ..

താം ദൃഷ്ട്വാ താശ്ച സംവീക്ഷ്യ തസ്മിന്നേകാർണവേ ജലേ .

വിസ്മയാവിഷ്ടഹൃദയഃ സമ്ബഭൂവ ജനാർദനഃ .. 63 ..

ചിന്തയാമാസ സർവാത്മാ ദൃഷ്ടമായോഽതിവിസ്മിതഃ .

കുതോ ഭൂതാഃ സ്ത്രിയഃ സർവാഃ കുതോഽഹം വടതല്പഗഃ .. 64 ..

അസ്മിന്നേകാർണവേ ഘോരേ ന്യഗ്രോധഃ കഥമുത്ഥിതഃ .

കേനാഹം സ്ഥാപിതോഽസ്മ്യത്ര ശിശും കൃത്വാ ശുഭാകൃതിമ് .. 65 ..

മമേയം ജനനീ നോ വാ മായാ വാ കാപി ദുർഘടാ .

ദർശനം കേനചിത്ത്വദ്യ ദത്തം വാ കേന ഹേതുനാ .. 66 ..

കിം മയാ ചാത്ര വക്തവ്യം ഗന്തവ്യം വാ ന വാ ക്വചിത് .

മൗനമാസ്ഥായ തിഷ്ഠേയം ബാലഭാവാദതന്ദ്രിതഃ .. 67 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പ്രഥമസ്കന്ധേ ശുകവൈരാഗ്യവർണനം നാമ പഞ്ചദശോഽധ്യായഃ .. 15 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_01/അധ്യായഃ_15&oldid=75558"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-